

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Elinvoimakeskus

VALINTAESITYS

Varsinais-Suomen MYR:n kirjallinen menettely
huhtikuussa 2026

**Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027
EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelma**

Hankkeen julkinen nimi	Tarkoitus – työn kompassi
Hakemusnumero	211645
Saapumispäivämäärä	31.10.2025
Diaarinumero	EURA 2021/211645/09 02 01 01/2025/KESELY
Käsittelijä	Minna Koivukangas
Viranomainen	Keski-Suomen ELY-keskus/Keski-Suomen elinvoimakeskus
Hakijan virallinen nimi/Toteuttajat	Länsi-Suomen Diakonialaitoksen säätiö sr
Toimintalinja Erytystavoite	4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi 4.2. Uutta osaamista työelämään
Alkamispäivämäärä	1.3.2026
Päätymispäivämäärä	28.2.2029

Hankkeen keskeinen sisältö

Hankkeen tarve

Tällä hetkellä monilla kriittisillä aloilla kohdataan haasteita sekä veto- että pitovoimassa. Varsinais-Suomen ja Satakunnan alueilla sosiaali- ja terveysalan sekä varhaiskasvatuksen työvoimapula on erityisen akuutti. Väestön ikääntyminen, palvelutarpeen kasvu ja rekrytointihaasteet korostavat tarvetta vahvistaa alan vetovoimaa ja pitovoimaa. Lapsiperheiden palveluissa tämä tarkoittaa esimerkiksi varhaiskasvatuksen, perhetyön, neuvolatoiminnan ja lastensuojelun työntekijöiden

tukemista. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset, erityisesti lapsiperheiden kanssa työskentelevät, toimivat yhteiskunnan kannalta kriittisissä tehtävissä, joissa työn emotionaalinen kuormitus on merkittävä. Työ vaatii vahvaa ammatillista osaamista, empatiaa ja kykyä kohdata monimutkaisia elämäntilanteita. Veto- ja pitovoiman lisäksi alalla esiintyy työssä jaksamisen haasteita, jotka vaarantavat palveluiden saatavuuden ja laadun. Työpahoinvointioireiden vaikutukset laajenevat aina myös loppuasiakkaaseen. Huomioitavaa on myös kuormitustilanteissa syntyvä eettisen stressin myötä lisääntyvä inhimillisen kärsimyksen määrä. Perinteiset keinot ratkaista ongelmaa esimerkiksi työterveyden, työnohjauksen ja työn uudelleen muotoilun kautta eivät aina ole tarpeenmukaisia, riittäviä tai kustannustensa vuoksi kaikkien työnantajien / työntekijöiden saatavilla.

Hankkeen tavoitteet

- 1) Lisätä kriittisten alojen pitovoimaa vaikuttamalla vähentävästi alanvaihtoon työhyvinvointiin liittyvistä syistä.
- 2) Vähentää työpahoinvoinnista aiheutuvia sairaspotensiaaleja ja kuntoutustarvetta.
- 3) Tuoda uusia työkaluja ja näkökulmia työhyvinvoinnin johtamiseen.
- 4) Lisätä tietoisuutta ja osaamista arvojen konkretisoinnin vaikutuksista työhyvinvointiin ja riskien hallintaan.
- 5) Parantaa lapsiperheille tuotettavien palvelujen laatua kriittisillä aloilla.

Uutuus-/lisäarvo

Maailman terveysjärjestön WHO:n määritelmän mukaan terveyteen kuuluu fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin rinnalla myös henkinen hyvinvointi. Tavanomainen näkökulma työhyvinvointiin ja ongelmanratkaisuun sisältää näkökulman, jossa ihminen on vain kehon ja mielen kokonaisuus. Työterveys esimerkiksi keskittyy omasta roolistaan psykofyysisen terveyden tukemiseen. Hankkeen uutuusarvo on kokonaisvaltaisessa kolmiulotteisessa ihmiskäsityksessä ja sen vaikuttavassa hyödyntämisessä työhyvinvoinnin kontekstissa. Käytännössä tämä tarkoittaa kohderyhmän työhyvinvoinnin sekä alan pito- ja vetovoiman parantamista työskentelemällä arvo- ja tarkoituskaskeisesta näkökulmasta.

Tässä hankkeessa kehitettävät ja pilotoitavat menetelmät nostavat esiin ihmisen henkisen ulottuvuuden hyödyntämättömänä potentiaalina. Ihmisen henkinen ulottuvuus sisältää hänen arvonsa, vapautensa tehdä omat valintansa ja kantaa niistä seuraavat vastuut. Tätä kykyä kasvattaessamme pääsemme nopeammin ja kestävämmiin pysyvämpiin tuloksiin. Tullessaan tietoiseksi tästä henkisestä ulottuvuudestaan, ihminen oppii ottamaan aktiivisesti kantaa tilanteeseensa ja vastaamaan itse arvojensa mukaisista valinnoistaan, myös siitä miten suhtautuu muuttuviin tilanteisiin omassa työssään. Tämä on keskeinen työhyvinvoinnin suojatekijä, jota ei selvittelymme mukaan ole juurikaan aiemmin käytetty työelämän kehittämishankkeissa. Hanke tuo pilottivalmennuksissaan sosiaali-, terveys- ja varhaiskasvatusaloille uudenlaisen, arvo- ja tarkoituskaskeisen toimintamallin, joka vahvistaa työntekijöiden itseohjautuvuutta, työhyvinvointia ja ammatillista merkityksellisyyden kokemusta.

Kohderyhmä ja osallistujien määrälliset tavoitteet

Tarkoitus -työn kompassi hankkeen varsinaisena kohderyhmänä ovat kriittisten alojen työyhteisöt, asiakas- ja palvelutyötä lasten ja lapsiperheiden parissa tekevät työntekijät, ensisijaisesti varhaiskasvatuksen, opetuksen ja sosiaali- ja terveysalojen organisaatioissa sekä esihenkilöt ja johto.

Kohderyhmiin kuuluu niin nuoria, vastavalmistuneita kuin pitkään alalla työskennelleitä kantasuomalaisia sekä henkilöitä, joiden äidinkieli on muu kuin suomi tai ruotsi.

Hakemuksella osallistuvien yritysten määräksi on arvioitu 28 yritystä ja osallistuvien henkilöiden määräksi on arvioitu 248 henkilöä (koulutuksessa olevia 13, työssä olevia 200 ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevia 35).

Konkreettiset toimenpiteet

TP1 Valmennusohjelman sisältöjen kehittäminen

TP2 Pelillistäminen

TP 3 Valmennuksista sopiminen

TP4 Valmennusten toteutus

TP 5 Hankehallinnointi, ohjausryhmätyöskentely, arviointi ja viestintä

Tulokset

- 1) Dokumentoitu valmennusohjelman prosessi. Valmennusohjelman sisältöä ja käytettävyyttä arvioi ohjausryhmän asiantuntijat. Lisäksi kerätään käyttäjäpalautteita.
- 2) Valmis työkirja valmennusohjelmaan osallistuvalla henkilöllä. Työkirja toimii konkreettisenä työvälineenä arjen reflektointiin ja valmennuksen juurruttamiseen. Laadullinen arviointi perustuu käyttäjäpalautteisiin ja esimerkkeihin sen hyödyntämisestä työarjessa.
- 3) Valmis peli arvo- ja tarkoituksellisen näkökulman hyödyntämiseen työhyvinvoinnissa. Laadullinen palaute käyttäjiltä.
- 4) Toteutuneet valmennukset. Mittarina valmennusryhmien ja osallistujien lukumäärä. Laadullinen arvio osallistujapalautteista, haastatteluista ja työyhteisöjen itsearviointeista.
- 5) 4-6 webinaaria arvo- ja tarkoituksellisen työskentelystä työhyvinvoinnin tueksi. Laadullinen arvio osallistujapalautteista.
- 6) Podcast-sarja. Määrällisenä mittarina jaksojen lukumäärä ja laadullisena mittarina kuuntelijapalautteet.
- 7) Mediaosumat. Tavoitellaan näkyvyyttä paikallismedioissa 2-4 kertaa ja valtakunnallisessa mediassa 2 kertaa.

Toiminnan jatkuvuus hankkeen jälkeen

Hankkeen päättymisen jälkeen sen tulokset ja kokemukset hyödynnetään hanketoteuttajan toimesta monipuolisesti sekä alueellisessa että valtakunnallisessa kehittämistyössä. Valmennusohjelma, pelilliset työkalut, työkirja ja dokumentoidut toimintamallit jäävät osallistuvien organisaatioiden käyttöön ja toimivat pohjana työhyvinvoinnin ja toimintakulttuurin pitkäjänteiselle kehittämiselle.

Maantieteellinen kohdealue

Varsinais-Suomi ja Satakunta

Kustannukset ja rahoitussuunnitelma

Kustannusarvio

Palkkakustannukset	487 002 euroa
Flat rate 40 % kehittäminen	194 801 euroa
Tulot (vähennetään kustannuksista)	0 euroa
Nettokustannusarvio yhteensä	681 803 euroa

Rahoitussuunnitelma

Haettava EU- ja valtion rahoitus	545 443 euroa (80 %)
Omarahoitus: Yksityinen rahoitus	136 360 euroa (20 %)
Rahoitussuunnitelma yhteensä	681 803 euroa

Hakijalta sähköpostitse 27.2.2026 saadun tiedon mukaan hankkeen kustannuksista ja haetusta tuesta 2/3 kohdistuu Varsinais-Suomeen ja 1/3 kohdistuu Satakuntaan -> **Varsinais-Suomesta haettavan tuen osuus olisi 363 629 euroa** ja Satakunnasta haettavan tuen osuus olisi 181 814 euroa. Tuen jakautumisen osuudet ja euromäärät saattavat hankeneuvotteluissa ja hakemusten korjaus- ja täydennysvaiheessa tarkentua/muuttua.

Rahoittajan arvio hankkeesta

Hanke on Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027-ohjelman mukainen ja toteuttaa sen toimintalinjan 4. Työllistävä, osaava ja osallistava Suomi erityistavoitetta 4.2. Uutta osaamista työelämään. Hanke täyttää yleiset valintaperusteet ja hakemus on erityistavoitekohtaisten valintaperusteiden (ml. horisontaaliset periaatteet ja maakuntaohjelmanmukaisuus) mukaisessa arvioinnissa saanut riittävästi pisteitä tullakseen rahoitetuksi.

Hankkeen taustalla on vuosina 2023-2025 Pirkanmaalla toteutettu Hengaa täällä -hanke, jota STEA on rahoittanut. Tuossa hankkeessa arvo- ja tarkoituskeskeinen näkökulma oli myös keskeistä, mutta hankkeessa kohderyhmänä oli koululaiset ja heidän perheensä. Nyt arvo- ja tarkoituskeskeistä näkökulmaa on tarkoitus valjastaa työikäisten työhyvinvointia edistäviksi.

Hankkeessa keskeistä on arvo- ja tarkoituskeskeinen toiminta-/työtapa, jossa olennaista on kokonaisvaltainen ihmiskäsitys, jossa psyykkisen ja fyysisen hyvinvoinnin rinnalle nostetaan myös henkinen hyvinvointi. Tätä voidaan pitää uudenlaisena lähestymistapana työhyvinvoinnin tukemiseen ja johtamiseen. Hankkeessa kehitettävä valmennusohjelma ja pelillistetty työskentelytapa tuovat uutta. Hanke tuottaa lisäarvoa ja edistää myös ennakoivaa lähestymistapaa, kun pyritään työhyvinvointia sekä tiettyjen alojen veto- ja pitovoimaa parantamaan.

Hankkeen kohderyhmänä on kriittisten alojen ja erityisryhmien palvelujen kuormittuneet työyhteisöt, erityisesti varhaiskasvatuksessa, opetuksessa sekä sosiaali- ja terveydenhuollossa (erityisesti työntekijät, esihenkilöt ja johto). Hankkeen toimenpiteillä näiden alojen työhyvinvointi paranee ja kehittyvän työhyvinvoinnin kautta myös tuottavuus osallistuvissa yrityksissä/organisaatioissa paranee.

Hankkeen toiminta Varsinais-Suomeen ja Satakuntaan. Hanke vastaa ainakin seuraaviin maakuntaohjelmien 2022-2025 painopisteisiin:

Varsinais-Suomen maakuntaohjelma 2022-2025:

Jokaiselle hyvinvoinnin mahdollisuuksia tarjoava yhteisöllinen maakunta -> 8. Maakunnan korkea ja monipuolinen osaaminen kanavoituu alueen hyvinvoinniksi. Jatkuva oppimista ja elämäkokemusta arvostetaan -> 21. Varmistetaan mahdollisuus jatkuvaan oppimiseen.

Muutoksia ennakoiva ja kasvuhakuinen digimaakunta -> 17. Maakunta houkuttelee yhä enemmän osaajia niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin -> 40. Ennakoidaan kärkitoimialojen osaamistarpeet ja kehitetään osaavan työvoiman saatavuutta.

Satakunnan maakuntaohjelma 2022-2025:

Osaava Satakunta:

- Osaavan työvoiman saatavuudesta huolehditaan ennakoiden työelämän murros- ja muutospaineet.
- Toteutetaan koulutuksia uusilla muodoilla ja toteuttamistavoilla.

Yrittäjyyden ja työllisyyden Satakunta:

- Tuetaan työelämävalmiuksien, elämäntalouden ja työhyvinvoinnin parantamiseen tähtääviä toimia.

Rahoittajan esitys

Hanketta esitetään rahoitettavaksi

Hakemuksen käsittelystä

Hankehakemus on saapunut Keski-Suomen ELY-keskuksen käsittelyyn 30.10.2025.

Hakemuksesta on tehty Uudistuva ja osaava Suomi 2021-2027 -ohjelman seurantakomitean hyväksymien yleisten ja erityisten valintaperusteiden mukainen arviointi haun päätyttyä. Keski-Suomen elinvoimakeskusten rahoitusyksikön valintakokouksessa 11.3.2026 hakemuksen on katsottu täyttävän yleiset valintaperusteet sekä saavan riittävästi pisteitä erityistavoitekohtaisessa arvioinnissa (ml. horisontaaliset periaatteet ja maakuntaohjelmanmukaisuus) tullakseen rahoitetuksi.

Hankehakemus käsitellään Varsinais-Suomen maakunnan yhteistyöryhmän kirjallisessa menettelyssä huhtikuun 2026 aikana.

Hankehakemus käsitellään Satakunnan maakunnan yhteistyöryhmän kirjallisessa menettelyssä 10.-17.4.2026.

Ratkaisun mahdolliset perustelut ja jatkotoimenpiteet

Maakunnallisten käsittelyjen (Varsinais-Suomi ja Satakunta) jälkeen rahoittaja pitää hakijan kanssa hankeneuvottelut hakemuksen korjaus- ja täydennystarpeista.

Hankehakemuksen korjaus- ja täydennystarpeita ovat **muun muassa** seuraavat:

- Hankkeen toteutuksen aloitus vasta myöhemmin kevään/kesän 2026 aikana. Vaatiiko hanke todellisuudessa esitetyn 3-vuotisen toteutuksen?

- Konkreettisia toimenpiteitä tulee avata tarkemmin.
- Kustannusarvio ja määrälliset tavoitteet tarkistettava.
- Hanke edellyttää hyvin pitkäkestoista osallistumista osallistuvilta organisaatioilta, koska yhden ryhmän kesto on n. 6 kk. Valmennus sisältää pelillistettävän menetelmän opettelun. Ovatko osallistuvat yritykset/organisaatiot tähän valmiita?
- Osallistuvien yritysten/organisaatioiden lisäsitoumukset.
- Mahdollinen de minimis-tuki osallistuville yrityksille/organisaatioille ja tuen hakijalle?